

Reglemente
Diarienummer RS 2018-03535

Västra Götalandsregionen
Antaget av regionfullmäktige den
10-11 juni 2019, § 138

Reglemente för hälso- och sjukvårdsnämnd i Västra Götalandsregionen

Dokumentet består av tre delar. Först en allmän översiktlig beskrivning av verksamhetens styrning och ledning. Därefter följer själva reglementet som består av en specifik del (A-delen) som beskriver nämndens/styrelsens uppgifter och en generell del (B-delen) som innehåller bestämmelser som gäller för samtliga nämnder och styrelser.

Hälso- och sjukvårdens ledning och styrning

Västra Götalandsregionens hälso- och sjukvård och tandvård styrs av nämnder och styrelser. Ansvaret fördelas enligt de reglementen och ägardirektiv som regionfullmäktige fastställt.

Regionstyrelsen har uppsiktsplikt över övriga nämnder och styrelser och vakar över att Västra Götalandsregionen fullgör sina åligganden inom olika verksamhetsområden utifrån fullmäktiges beslut samt enligt lag och andra författningar.

Regionstyrelsen utövar ägarskap för Västra Götalandsregionens utförare. Det innebär att regionstyrelsen har ett övergripande samordningsansvar utifrån ett helhetsperspektiv och för att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och effektivt. Ansvaret innefattar att säkerställa att utförarverksamheten efterlever fattade beslut om tillgänglighet, kvalitet och patientsäkerhet.

Hälso- och sjukvårdsstyrelsen är Västra Götalandsregionens ledande hälso- och sjukvårdspolitiska organ. Styrelsen är systemägare för den samlade regionfinansierade hälso- och sjukvården och tandvården. Systemägarskapet innebär ett övergripande ansvar för invånarnas tillgång till vård samt för sjukvårdens innehåll, kvalitet och tillgänglighet. Utifrån sitt övergripande systemansvar har man att samråda med och samordna hälso- och sjukvårdsnämndernas arbete. Systemägarskapet innebär också att bevaka och initiera långsiktiga utvecklings- och inriktningsfrågor samt strategier för den regionfinansierade hälso- och sjukvården och tandvården.

Hälso- och sjukvårdsnämnderna har ett befolkningsansvar inom det egna geografiska området. De har ansvar som beställare, upprättar vårdöverenskommelser och genomför upphandlingar av vård. Överenskommelser och avtal ska syfta till ett gemensamt ansvarstagande för att uppnå fullmäktiges mål utifrån gjorda behovsanalyser och tillgängliga resurser. Nämnderna ska i nära dialog med kommunerna samverka kring vården av de som är i behov av

gemensamma insatser från såväl region som kommun. Nämnderna följer upp synpunkter som framkommer i dialogen med invånarna och genom patientnämnden, för det egna områdets befolkning. Nämndernas arbete sker enligt de mål och anvisningar som anges av regionfullmäktige, regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsstyrelsen.

Patientnämnderna ska stödja och hjälpa enskilda patienter som framfört synpunkter och klagomål på hälso- och sjukvården. Utifrån de synpunkter och klagomål som framförts ska patientnämnderna sammanställa och återföra kunskap till berörda nämnder och styrelser.

Regionfullmäktige utser styrelser för drift, förvaltning och utveckling av verksamheten inom angivna ansvarsområden. Styrelsernas arbete sker enligt de mål och anvisningar som anges av regionfullmäktige, regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsstyrelsen samt utifrån vårdöverenskommelser med hälso- och sjukvårdsnämnderna.

Reglemente

Hälso- och sjukvårdsnämndens uppgifter

1 § Nämnden ska inom sitt verksamhetsområde

- a) följa vad som anges i lag eller annan författning
- b) följa det fullmäktige i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut har bestämt att nämnden ska fullgöra
- c) verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.
- d) följa anvisningar som regionstyrelsen lämnar i sin roll att samordna och ha uppsikt över Västra Götalandsregionens verksamheter

2 § En hälso- och sjukvårdsnämnd ska för invånarna inom det geografiska området som regionfullmäktige bestämmer verka för en god hälsa och vård på lika villkor genom beställning och upphandling av hälso- och sjukvård samt tandvård med utgångspunkt från befolkningens behov.

Hälso- och sjukvårdsnämnden svarar, inom sitt ansvarsområde, för att de av fullmäktige fastställda målen och planerna för verksamheten och ekonomin efterlevs och att Västra Götalandsregionens löpande förvaltning handhas rationellt och ekonomiskt.

3 § Hälso- och sjukvårdsnämnden har ett befolkningsansvar inom sitt geografiska område.

Befolkningsansvaret innebär:

- a) att klarlägga befolkningens behov av hälso- och sjukvård i samverkan med bland annat kommuner, delregional vårdssamverkan, brukarorganisationer och samordningsförbund

- b) att med utgångspunkt från regionfullmäktiges mål och inriktning göra behovsanalyser och prioriteringar i syfte att verka för en förbättring av befolkningens hälsa
- c) att verka för en förbättring av folkhälsan i samverkan med bland annat kommuner och frivilligorganisationer
- d) inom delregional vårdssamverkan samverka kring vården av de som är i behov av insatser från flera parter inom region och kommun.
- e) att i olika forum föra dialog med invånarna om vårdens tillgänglighet och kvalitet samt inriktning och utveckling
- f) att i övrigt följa utvecklingen av befolkningens behov av hälso- och sjukvård och tandvård och ta nödvändiga initiativ.

4 § Hälso- och sjukvårdsnämnden har, inom den budget som regionfullmäktige fastställt, finansieringsansvaret för den vård som nyttjas av befolkningen i respektive nämnds område med undantag för vård som finansieras på annat sätt.

5 § Hälso- och sjukvårdsnämnden ska träffa vårdöverenskommelser med Västra Götalandsregionens utförare av vårdtjänster och vårdavtal med externa vårdgivare om primärvårds-, tandvårdstjänster och sjukhusvård samt annan specialiserad sjukvård för befolkningen i nämndens geografiska område. Utgångspunkten är att den vård man behöver ofta finns nära och den vård man behöver mer sällan kan koncentreras till färre platser.

Vårdöverenskommelser och avtal tecknas utifrån behovsanalyser och regionövergripande beslut när det gäller vårdens innehåll och utveckling. Överenskommelser och avtal ska syfta till ett gemensamt ansvarstagande för att uppnå fullmäktiges mål utifrån gjorda behovsanalyser och tillgängliga resurser.

Nämnden tecknar vårdöverenskommelser i enlighet med de anvisningar som ges av hälso- och sjukvårdsstyrelsen i sin samordnande roll samt de riktlinjer som ges av regionfullmäktige och regionstyrelsen. Vårdöverenskommelser ska i normalfallet vara fleråriga i syfte att skapa stabila planeringsförutsättningar. Vårdöverenskommelser beträffande högspecialiserad vård samordnas av hälso- och sjukvårdsstyrelsen.

Strukturella förändringar av innehåll och utbudspunkter utgår från regionövergripande beslut när det gäller vårdens innehåll och utveckling. Ändringar av utbudspunkter avseende den vård man behöver ofta regleras normalt i vårdöverenskommelserna. En utförarstyrelse kan göra ändringar av utbudspunkter i samråd med berörd hälso- och sjukvårdsnämnd. Utförarstyrelsen ansvarar för att i tid informera hälso- och sjukvårdsnämnden om kommande förändringar. Om oenighet uppstår, eller om förändringen är av principiell betydelse eller innebär en väsentlig förändring av verksamhetens innehåll eller lokalisering, ska frågan hänskjutas till regionstyrelsen.

Nämnden svarar för att i vårdöverenskommelser och avtal säkerställa att patienterna får tillgång till information om vårdens tillgänglighet, regelverk, samt övriga förutsättningar för att få vård.

6 § Nämnden ska inom ramen för Västra Götalandsregionens valfrihetssystem teckna kontrakt med vårdgivare. Nämnden svarar för uppföljningen av tillämpningen av kontrakten samt rapporterar efterlevnaden till hälso- och sjukvårdsstyrelsen.

Ändringar av utbudspunkter inom valfrihetssystem regleras av valfrihetssystemets bestämmelser. Hälso- och sjukvårdsstyrelsen träffar vårdöverenskommelser eller vårdavtal i syfte att säkerställa att det finns en vårdcentral i varje kommun om detta inte sker inom ramen för vårdvalssystemet.

Nämnden beslutar i ärenden som rör samverkansavtal enligt lagarna om läkarvårdsersättning och ersättning till sjukgymnaster/fysioterapeuter.

7 § Nämnden svarar för uppföljning och analys av befolkningens hälsa och gjorda vårdöverenskommelser, vårdavtal och samverkansavtal utifrån de anvisningar som ges av regionfullmäktige, regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsstyrelsen. Nämnden ska analysera nyttan för invånarna av de medel som avsätts och hur det samlade vårdutbudet förhåller sig till invånarnas behov och efterfrågan med utgångspunkt i tillgänglighet och kvalitet. Nämnden ska vidta erforderliga åtgärder om verksamheterna inte levererar enligt det som överenskommit.

Nämnden ansvarar även för att följa upp vårdvalssystem inom sitt geografiska område utifrån invånarnas behov och rapportera detta till hälso- och sjukvårdsstyrelsen.

Nämnden ska beakta patientnämndernas systematiska återkoppling av synpunkter på verksamheten.

8 § Nämnden ansvarar för lokalt folkhälsoarbete i samverkan med både regionala och kommunala aktörer med stöd kunskaps- och metodunderlag som regionstyrelsen levererar. Nämnden har ett ansvar för att träffa överenskommelser och avtal om insatser som främjar hälsa och förebygger ohälsa.

9 § Nämnden ska vid fullgörandet av sitt uppdrag samverka med hälso- och sjukvårdsstyrelsen och övriga hälso- och sjukvårdsnämnder. Samverkan sker bland annat inom ramen för hälso- och sjukvårdsstyrelsens beredningar.

Hälso- och sjukvårdsnämnderna är Västra Götalandsregionens primära samverkansaktör med kommunerna för utveckling av den nära vården. Samverkan ska finnas mellan primärvård, sjukhusvård och den kommunala hälso- och sjukvården för att tillförsäkra vårdtagaren en sammanhållen, god och säker vård.

10 § Nämnden ska samverka med regionutvecklingsnämnden, miljönämnden, kulturnämnden samt regionstyrelsens beredningar för en jämställd och jämlik hälsa.

Organisation inom verksamhetsområdet

11 § Regionstyrelsen tillhandahåller nämndens tjänstemannastöd och ansvarar för personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor. Regionstyrelsen ansvarar för att

organisationen är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till fullmäktiges mål och styrmodell samt lagar och andra författningar för verksamheten. Regionstyrelsen utser ansvarig tjänsteperson till nämndens förfogande efter samråd med nämnden. Nämnden fastställer varje mandatperiod instruktion till ansvarig tjänsteman.

B. Gemensamma bestämmelser för samtliga nämnder och styrelser

Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige

1 § Nämnden ska följa upp sin verksamhet kontinuerligt och säkerställa att den får tillräcklig information för att kunna ta sitt ansvar för verksamheten.

Nämnden ska rapportera till regionfullmäktige enligt regionstyrelsens anvisningar.

Nämnden ska också fullgöra rapporteringsskyldighet enligt speciallag.

Företräderskap

2 § När nämnden ingått avtal med extern part ska nämnden företräda Västra Götalandsregionen i de frågor som följer av avtalet. Regionstyrelsen företräder Västra Götalandsregionen vid tvist i domstol.

Personuppgifter

3 § Nämnden är personuppgiftsansvarig för de register och andra behandlingar av personuppgifter som sker i nämndens verksamhet. Nämnden ska utse dataskyddsombud.

Säkerhet

4 § Nämnden ansvarar för säkerhet och beredskap inom sin verksamhet.

Intern kontroll

5 § Nämnden ska årligen fastställa och följa upp plan för intern kontroll.

Avskrivning av fordringar

6 § Nämnden har rätt att avskriva fordringar inom sitt förvaltningsområde.

Tillgänglighet

7 § Nämnden ska inom sitt verksamhetsområde beakta behov av åtgärder för att öka tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning.

Arbetsformer

Tidpunkt för ordinarie sammanträde

8 § Nämnden bestämmer dag och tid för sina ordinarie sammanträden.

Extra sammanträde

9 § Nämnden ska också sammanträda om minst en tredjedel av ledamöterna begär det eller om ordföranden anser att det behövs. Ledamöter som vill ha ett extra sammanträde ska lämna en skriftlig begäran till ordföranden med uppgift om ärende som ska behandlas. Ordföranden ska, om det är möjligt, samråda med vice ordförandena om tiden för extra sammanträde.

Inställt eller ändrad tid för sammanträde

10 § Om det finns särskilda skäl får ordföranden ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet. Om det är möjligt ska det ske efter samråd med vice ordförandena. Ordföranden ska se till att varje ledamot och ersättare snarast får besked om ändringen.

Kallelse och handlingar

11 § Ordföranden ansvarar för att det finns en skriftlig kallelse till sammanträdet med uppgift om tid, plats och de ärenden som ska behandlas. Kallelse ska lämnas till varje ledamot och ersättare i god tid före sammanträdet. Kallelse ska ske elektroniskt om det inte är olämpligt.

Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas.

När varken ordföranden eller någon vice ordförande kan kalla till sammanträde ska den som varit ledamot i nämnden längst tid göra detta (ålderspresidenten). Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid ska den äldste ledamoten vara ålderspresident.

I undantagsfall får kallelse ske på annat sätt.

Offentliga sammanträden

12 § Nämnden får besluta om offentliga sammanträden.

Sammanträde på distans

13 § Nämnden får sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Vid sådana sammanträden måste ljud- och bildöverföring ske i realtid och så att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Obehöriga ska inte kunna ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Ledamot som vill delta på distans ska senast fem dagar i förväg anmäla detta till nämndens kansli. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

Nämnden får bestämma vad som närmare ska gälla vid deltagande på distans.

Närvarorätt

14 § Regionstyrelsens ledamöter har rätt att närvara vid nämndens sammanträden och delta i överläggningarna.

Politiska sekreterare har rätt att närvara efter beslut i nämnden. Utöver detta får nämnden bestämma att annan får närvara vid sammanträde. Om nämnden beslutar det får den som närvarar delta i överläggningarna.

Förtroendevalda och andra som medgetts närvarorätt enligt denna paragraf får inte delta i besluten.

Sammansättning

15 § Nämnden har det antal ledamöter och ersättare som fullmäktige beslutat.

Ordföranden

16 § Ordföranden ska

- a. leda nämndens arbete och sammanträden
- b. kalla till sammanträde i enlighet med lag och reglemente
- c. kalla ersättare
- d. inför sammanträdena se till att ärendena som ska behandlas i nämnden vid behov har beretts
- e. se till att färdigberedda ärenden snarast behandlas i nämnden
- f. bevaka att nämndens beslut verkställs
- g. ta de initiativ som behövs för att nämnden ska kunna fullgöra sina uppgifter.

Presidium

17 § Nämndens presidium ska bestå av ordförande och det antal vice ordförande som fullmäktige har beslutat.

Vice ordförandena ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordföranden anser att det behövs.

Ersättare för ordföranden och vice ordförandena

18 § Om varken ordföranden eller annan i presidiet kan delta i ett helt sammanträde eller en del av ett sammanträde, får nämnden utse en annan ledamot som ersättare. Tills valet förrättats, tar den som varit ledamot i nämnden längst tid, ansvar för att ordförandens uppgifter genomförs. Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid utses den äldste av dem.

Om ordföranden är förhindrad att fullgöra sitt uppdrag under en längre tid får nämnden utse en annan ledamot, som ansvarar för ordförandens uppgifter under samma tid. Detsamma gäller om någon annan i presidiet är förhindrad att fullgöra sitt uppdrag under en längre tid. Ersättaren kan medges fast arvodesersättning på motsvarande nivå.

Förhinder

19 § En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till ordföranden. Ordföranden ska underrätta den ersättare som står i tur om att denne ska tjänstgöra.

Ersättares tjänstgöring

20 § Om en ledamot inte kan delta under hela eller delar av ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe. Den ersättare ska kallas in som står i tur att tjänstgöra och som inte redan har kallats in. Ersättarna ska tjänstgöra enligt den ordning som fullmäktige har bestämt, om de inte valts proportionellt. Om ingen ordning är bestämd, kallas ersättare i den ordning de tagits upp i fullmäktiges protokoll från valet.

En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare trätt i ledamotens ställe.

En ersättare som börjat tjänstgöra har alltid företräde till tjänstgöring framför annan ersättare.

Ersättare som inte tjänstgör har rätt att delta i överläggningarna och få sin mening antecknad till protokollet.

Ordföranden bestämmer när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under ett pågående sammanträde. Inträde bör inte ske under pågående ärende.

Avbruten tjänstgöring

21 § En ledamot eller en ersättare som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får tjänstgöra igen sedan ärendet handlagts.

Ledamot som en gång avbrutit tjänstgöringen under ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får inte åter tjänstgöra vid sammanträdet.

Yrkanden

22 § När nämnden förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats korrekt. Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller läggas till, om inte nämnden enhälligt beslutar att medge det.

Om ordföranden anser att det behövs ska den ledamot som har framställt ett yrkande avfatta det skriftligt.

Reservation

23 § Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet. Detta gäller även om reservationen avser ärende som ska justeras omedelbart.

Justering av protokoll

24 § Protokollet justeras av ordföranden och en ledamot. Nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt vid sammanträdet och justeras av ordföranden och en ledamot.

Delgivningsmottagare

25 § Delgivning med nämnden sker med ordföranden, förvaltningschefen eller annan anställd som nämnden beslutar.

Delegeringsbeslut

26 § Nämnden ska varje år ta ställning till delegering av beslutanderätt. Nämnden kan löpande justera beslutad delegeringsordning.

Delegeringsbeslut fattas i nämndens namn. Beslut enligt delegering ska anmälas i nämnden i den ordning som nämnden beslutar.

Undertecknande av handlingar

27 § Skrivelser, avtal och andra handlingar från nämnden ska på nämndens vägnar undertecknas av ordföranden och kontrasigneras av förvaltningschefen, om inte nämnden bestämmer annat. När ordföranden är förhindrad inträder vice ordföranden och när vice ordföranden är förhindrad utser nämnden en annan ledamot.

Nämnden får även uppdra åt förtroendevald eller tjänsteman att underteckna handlingar på nämndens vägnar och enligt nämndens direktiv.

Beslut som fattas med stöd av delegering samt tillhörande handlingar undertecknas av den som fattat beslutet och, i förekommande fall av den som utsetts att kontrasignera.